

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

Південно-українське відділення соціологічної асоціації України, м.Одеса

М А Т Е Р І А Л И

VIII Всеукраїнської наукової інтернет-конференції

“ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ”

(Одеса, 24-25 квітня 2020 року)

Одеса -2020

УДК: 37+316.61

О72 Освіта та соціалізація особистості // Матеріали VII Всеукраїнської інтернет-конференції (Одеса, 24-25 квітня 2020 р.) 56 с.

Рецензенти:

Плавич В.П. – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри загально правових дисциплін і міжнародного права одеського національного університету імені І.І.Мечнікова

Халапсис О.В. - доктор філософських наук, професор кафедри філософії та політології Національної металургійної академії України

Збірник матеріалів VIII Всеукраїнської інтернет-конференції «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту XXI століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 10 від 28 травня 2020 року)

3. Цыбра Н. Ф. Самоутверждение личности (социально-философский анализ).- Киев; Одесса: Выща шк. Головное изд-во, 1989. – 192 с.

4. Чайковский П. И. О композиторском творчестве и мастерстве. – М.: Музыка, 1964. - 271 с.

Чекуріна Оксана Валеріївна – аспірантка кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Університету Ушинського

СТАТЕВЕ ВИХОВАННЯ В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ

Наша держава не приділяє значної уваги такій соціальній проблемі, як статеве виховання молоді, що в свою чергу тягне за собою такі негативні наслідки як: зростання кількості абортів, збільшення відсотку матерів-одиначок, та розповсюдження венеричних захворювань. До факторів які несприятливо впливають на неосвідченні уми відносяться: вуличні підліткові групи, відверта демонстрація фільмів з елементами еротичних сцен, і вільний доступ до мережі інтернет. Все це формує хибний погляд у емоційно не стійких підлітків. Статеве виховання є напрямком навчально-виховної роботи ЗНЗ та сім'ї. Вагому роль у реалізації завдань статевого виховання відіграє навчальний предмет «Біологія». У контексті методики навчання біології статеве виховання сприяє формуванню моральних та гігієнічних норм поведінки, пов'язаних із фізіологією та психологією статевого розвитку. Завдання статевого виховання: навчити молодь керувати статевим інстинктом, підпорядкувати його розумові, моральним принципам; сприяти всебічному гармонійному розвитку особистості; прищеплювати з дитинства гігієнічні навички, що забезпечує нормальне формування статевої системи та функціонування її в зрілому віці; дати знання про психофізіологічні особливості чоловічого й жіночого організмів; формувати ставлення до статевого потягу як невід'ємної складової любові; виховувати відповідальність за гармонійність майбутніх подружніх відносин, і тому потребує більш глибоких знань та введенню до шкільної програми окремого курсу зі статевого виховання [1]. Важливу нішу в організації статевого виховання займає новий для України фахівець – соціальний педагог. Саме його фах функціонально найближчий до виховної діяльності, що створює всі можливі умови для здійснення цього напрямку виховання.

Але, на мою думку, не тільки навчальний заклад повинен брати на себе обов'язок щодо статевого освідомлення молоді, сім'я теж задає ціннісні орієнтири. Не всі батьки мають можливість відносно відверто та доступно пояснити дитині «про це». Торкаючись такої делікатної теми не всі батьки можуть підібрати правильні слова, з чого і коли почати розмову про статеве життя, та методи контрацепції, небезпечні наслідки незахищеного сексу та абортів, венеричні захворювання та ВІЛ-інфекцію. Проте згідно результатів проведеного опитування більше 70% опитаних старшокласників та 75% опитаних педагогів та студентів педагогічних спеціальностей вказують на неефективність статевого виховання вдома [2].

Рівень статевої культури молоді прямо пропорційний рівню її освідченості.

Міжнародна організація попередження СНІДу AVERT (від англ. дієслова avert – запобігати) під статевим вихованням розуміє процес отримання інформації та формування ставлення й переконань щодо статевого життя, статевої належності, взаємостосунків та близькості. До статевого виховання належить також питання про розвиток умінь та навичок молоді робити свідомий вибір моделей поведінки, формування почуття впевненості та відповідальності за свої вчинки .

Відповідно до основних підходів до визначення змісту, завдань та цілей статевого виховання дослідники виокремлюють три типи програм статевого виховання та сексуальної освіти:

1. програми, спрямовані на утримання молоді від дошлюбних статевих відносин;
2. програми, які передбачають формування установок на утримання від дошлюбних відносин, однак і надають інформацію про безпечний секс, засоби та методи контрацепції;

3. програми, які об'єднують характеристики першого та другого типів, але розглядають їх детальніше, як елемент особистісного росту та розвитку [3].

Список використаних джерел

1. <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/14931/1/Fedotova%20Tsurul%2017.pdf>
2. <https://vipsoft.blob.core.windows.net/contest/1ba39d23870b434f61fbbfa2005a219e.pdf>
3. Грабова Ганна. Основні підходи до статевого виховання в українській та зарубіжній педагогіці // Порівняльно-педагогічні студії. – 2012.- № 4(14).- С.15.

Чумаченко Юлія Вікторівна – магістр 1 року навчання факультет іноземних мов Університету Ушинського,

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та МСКД Університет Ушинського

ЦІННІСТЬ НАУКОВОЇ РАЦІОНАЛЬНОСТІ

Філософська концепція розвитку і викладення філософії тісно пов'язана з ідеалом і типом наукової раціональності відповідного історичного етапу розвитку людства. Коли тип раціональності змінюється, певний час існує неузгодженість між тим, що трапляється в науці як пізнанні та в науці як культурі, тобто у сфері, де відбувається збереження, трансляція і трансмутація наукового знання, сфері, до якої належить освіта. Мова йде про відому освітянську проблему, особливу відчутну у вищій освіті, що готує науковців. Саме сьогодні ми і переживаємо глобальну наукову революцію, пов'язану зі становленням постнеокласичної науки і відповідного постнеокласичного типу наукової раціональності, нової парадигми мислення. Але крім приведення у відповідність із сучасним рівнем змістовних і методологічних аспектів знання, що викладається в освітніх закладах, на часі ще й зміна уявлень про суб'єктів освітянської діяльності. Ця зміна зумовлена потребою доповнити класичний досвід ідеалу раціональності в філософії і науці некласичним досвідом, або вбудувати класичне в некласичний досвід.

Поняття про класичну раціональність зародилось ще в Античності. Впродовж багатьох епох використовувався цей стиль мислення і застосовувався єдиний методологічний принцип, який призвів до становлення неідентичних систематизацій та критеріїв раціональності залежно від простору вживання. В. Н. Порус зазначає, що без цього обговорення не минає будь-яке сучасне філософсько-методологічне дослідження і суперечки стають все запеклими, немає чітко визначеного поняття «раціональність» та згоди стосовно того, що саме є проблемою в даній ідеї [3]. Інший вчений і дослідник А. І. Ракітов вважав, що раціональність повинна застосовуватись до різних способів функціонування мислення і поведінки. Вона має зображувати, вносити й оцінювати форми соціальної організації, заперечуючи при цьому концепції М. Вебера, К. Поппера [4]. Є два підходи до вивчення раціональності – критеріальний та плюралістичний. Однак вони націлені на використання раціональності, як інтерсуб'єктивного виду, що має культурно-конвекційний характер. Це і перетворює раціональність на філософську категорію, складну для вивчення та розуміння. Взагалі для науки постмодерну актуальним залишається адекватне зображення наукової діяльності та форми її подачі. В. Швирьов зазначав, що потрібно відокремлювати раціоналізацію природних та гуманітарних наук, тому що вони мають свої специфічні завдання, причиною цього є складна динаміка комунікативних процесів в суспільстві [5]. Наука – це складна система, яка здатна до самоорганізації. Наукова раціональність тісно пов'язана з суспільними цінностями, тому що вона постає як один з громадських інститутів, взаємодіючи з іншими інститутами, утворює цілісний суспільний зв'язок та дає характеристику суспільним цінностям. Наукова раціональність постійно перетинається з ціннісною сферою. Наприклад, антропний принцип, який характеризується тим, що Всесвіт має свої певні характерні властивості, які може побачити людина – спостерігач, яка озброєна